

קוד אתי

מועצת תנועות הנוער



נכון לאוגוסט 2020

הקדמה:

אתיקה היא תורת המידות, המגדירה ערכים חברתיים. מושג בפילוסופיה העוסק בעקרונות לשיפוט התנהגות האדם במונחים של טוב ורע. העקרונות לפיהם בוחנים התנהגות מהאספקט האתי הם התועלתנות – בחינת התוצאה, זכויות בסיסיות – מידת כיבוד זכויות אדם אלמנטריות וצדק – התייחסות הוגנת ושוויונית.

אתיקה ארגונית, מבוססת על מערכת היחסים של הארגון, מעבר למטרות האופרטיביות או העסקיות שלו, ודנה בכללי התנהגות נורמטיביים בארגון בתחומים שונים כמו למשל בין עמיתים, בין עובדים ללקוחות ובמחויבות העובדים לארגון. הספרות המתפתחת בתחום מראה כי הרמה האתית בתוך מערכת ארגונית הינה ביטוי לחוזק וחוסן פנימי שלה ועסק בעל רמה אתית נמוכה לא יחזיק מעמד בטווח הארוך. כמו כן, התנהגות אתית בארגונים מוצגת כמרכיב דומיננטי ביכולת התחרות של ארגונים בשנות ה-2000. הקוד האתי נכתב עבור מועצת תנועות הנוער (מת"ן) בישראל. ארגון וולונטרי, המהווה שולחן משותף ומקום מפגש לראשי תנועות הנוער. התנועות שמוצגות על ידי מת"ן מייצגות אידיאולוגיות שונות והפוכות והן פועלות בכלל המגזרים במדינה: דתיים, חילוניים, חרדים, ערבים, דרוזים, אלו תנועות מכל גווני הקשת הפוליטית וכן א-מפלגתיות. בשולחן המשותף עוסקים ראשי התנועות בבעיות אקטואליות, בנושאי חינוך, מעורבות הנוער בתהליכים חברתיים ובפעילות ציבורית וכן בבעיות השעה של החברה הישראלית – כל זאת מתוך זיקה לתנועה הציונית ולמגילת העצמאות.

המועצה מהווה גוף מתאם בין התנועות השונות לבין עצמן, בין לבין משרדי הממשלה וארגונים רבים נוספים ומקיימת קשרים עם מועצות ארגוני נוער מקבילים בעולם. האינטראקציות השונות אותן מנהל הן פנים ארגוניות – בין בעלי התפקידים השונים בארגון, קשר עם הלקוחות – תנועות הנוער בישראל, שהן גם הבעלים של הארגון ואשר אותן הוא מייצג באינטראקציות החוץ ארגוניות, הכוללות קשר עם הרשויות הארציות והמקומיות, עם ארגונים שונים שמתנהל עמם שיתוף פעולה ברמות השונות וכן כלפי החברה בכללותה, מתוקף משמעותן של תנועות הנוער לחברה הישראלית.

במסגרת האינטראקציות השונות של הארגון באים לידי ביטוי ערך המקצועיות, יושר ויושרה, אי משוא פנים, שקיפות, ייצוגיות, ואחריות חברתית. כמו כן, ערכי הדמוקרטיה הם בבסיס ההווה וכן חינוך למנהיגות ותרומה למדינת ישראל.

ערכים ונורמות

מקצועיות – מבוססת על גוף ידע שיטתי, תיאוריה ועובדות אמפיריות והיא נרכשת באמצעות

למידה בסיסית, מכוונת ולא אקראית. באופן מעשי, אתיקה מקצועית היא תעודת הזיהוי

המקצועית האידיאלית של גוף או של קבוצת אנשים העוסקים במקצוע.

✓ העובד יפעל לרכישת הידע המקצועי והמיומנויות הנדרשות לביצוע תפקידו ויישמם,

בד בבד עם חתירה לשיפור מתמיד של ביצועיו האישיים והארגוניים.

✓ העובד ייתן שירות באופן שיביא לידי ביטוי באופן המקסימאלי את ידיעותיו

ומיומנויותיו המקצועיות.

אי משוא פנים – מתן יחס לכל "אדם באשר הוא אדם". מאפשר הערכה מוסרית של

סיטואציה באופן שאינו תלוי בזהותו של מקבל ההחלטה או בזהותם של המושפעים ממנה.

✓ עובד מת"ן ייתן יחס שווה לתנועות השונות ללא הבחנה באידיאולוגיה או בנושאי

התפקידים השונים.

✓ עובד מת"ן ייתן יחס שווה לבעלי התפקידים השונים מהתנועות השונות, ללא הבחנה

בתפקידם, מינם או תנועתם.

יושר ויושרה – תמצית המחויבויות החברתיות הבסיסיות של האדם כלפי השותפים שלו

למסגרות חברתיות שהוא חבר בהן. והיכולת לשמור במתח מספר תחומי שיפוט, לאזן

ביניהם ולשמור על עקביות במעשים.

✓ היחס השווה לתנועות השונות ובעלי התפקידים השונים יעשה ללא קשר או תלות

בתפיסת עולמו האישית של עובד מת"ן.

✓ עובד מת"ן לא יקדם אינטרסים אישיים במסגרת הקשר עם תנועות הנוער.

✓ עובד מת"ן יתווך בין גורמים חיצוניים, המעוניינים ליצור קשרים עם תנועות נוער, לבין תנועת נוער זו או אחרת, על בסיס מקצועי בלבד וללא שיקולים זרים.

ייצוגיות – הופעה בשם מוסד כלשהו.

- ✓ הארגון יפעל לייצוג כל תנועות הנוער במסגרות השונות, הארציות והמקומיות.
- ✓ הארגון ייצג את כל תנועות הנוער באופן שווה מול כל הגורמים מולם הארגון עובד.
- ✓ הארגון יבחר לקחת חלק ולקדם פרויקטים ושיתופי פעולה שיביאו לידי ביטוי את האינטרסים המשותפים לכלל התנועות.
- ✓ לכל תנועה תינתן האפשרות לייצוג בכל אחד מהפורומים שבמסגרת מת"ן.

שקיפות – אחריותו של הארגון להסביר את אופן התנהלותו וליטול אחריות על תוצאותיה.

- ✓ באחריות הארגון להעביר לרשם העמותות את הנתונים הכספיים של מת"ן שמחויבים על פי חוק.
- ✓ באחריות הארגון לפרסם את התקנון.

אחריות חברתית – התחשבות וקיום דיאלוג עם כלל הגורמים המושפעים או עשויים להיות מושפעים מתוצאות פעילותינו - בין אם בקבלת החלטות אישיות, ארגוניות ולאומיות ובין אם בפיתוח יוזמות ואזרחות טובה.

- ✓ בתהליך קבלת ההחלטות הנוגע, לפרויקטים משותפים, יתחשב הארגון בשוני בין התנועות בתפיסת העולם לגבי משמעותה היומיומית של אחריות חברתית.
- ✓ הארגון יפעל ליצירת יחסים טובים בין תנועות הנוער לבין עצמן, לקידום מטרות משותפות.

ערכי הדמוקרטיה – הדמוקרטיה היא השקפת עולם השמה את האדם במרכז, רואה בו כבעל ערך וזכויות טבעיות מיום היוולדו ולכן יש לו זכות ליטול חלק בהחלטות הנוגעות לו. הערכים הדמוקרטיים כוללים זכויות אדם ואזרח לצד חובות.

- ✓ הארגון יפעל להחדרת ערכי הדמוקרטיה לכלל בני הנוער, כתנאי הכרחי לחברה מתוקנת ויציבה.

✓ בתהליך קבלת החלטות, באחריות מת"ן להעביר לכל הנוגעים בדבר את כל המידע

הנדרש להם ולאפשר להם את הזכות לבחור ו/או להשפיע.

✓ באחריות מת"ן לאפשר לכל תנועת נוער, המוכרת על ידי משרד החינוך, להצטרף

לשולחנה, כשותפה מלאה, בהתאם לתקנון העמותה.

✓ באחריות מת"ן לבצע תהליכי קבלת החלטות, הנוגעות לכל התנועות, באופן שייתן

משקל שווה לכל התנועות או משקל ההולם את גודלה של כל תנועה.

חינוך למנהיגות ותרומה למדינה – יצירת סביבה מוגנת ובטוחה, המאפשרת לצעירים

לממש את הפוטנציאל האישי לפעול, ליצור ולהגות מחוץ למסגרת ומחוץ לגבולות המוכר

והבטוח.

נכתב על ידי- זמר זקס תשובה